

MRF 2023.191

Planklagenævnets afgørelse af 21. september 2023, j.nr. 23/06181

Genoptagelse af Planklagenævnets ophævelse af lokalplan, der udlagde boliger på støjbelastede arealer, da det var en væsentlig fejl, at det ikke fremgik af afgørelsen, at der var taget stilling til, at lokalplanområdet i kommuneplantillægget var udlagt til blandede byfunktioner. Lokalplanen ophævet på ny, da der ikke var tale om et område for blandede byfunktioner, idet kommuneplantillægget anset for omgåelse af planlovens § 15 a.

Faaborg-Midtfyn Kommune vedtog den 17. august 2022 lokalplan nr. 2021-8, Boligområde ved Håndværkervangen. Planen havde bl.a. til formål at udlægge lokalplanområdet til boligformål og at sikre ny boligbebyggelse mod støj fra omkringliggende virksomheder på et område i Årslev. Planen blev vedtaget efter anmodning fra en privat bygherre, der ønskede at omdanne et eksisterende erhvervsområde til boligområde. Kommunen havde samtidig med vedtagelsen af lokalplanen vedtaget kommuneplantillæg nr. 16, som havde til formål at sikre omdannelse til et nyt område med blandede boligfunktioner. Tillægget udlagde et nyt rammeområde, Års.C.5, hvoraf lokalplanområdet for lokalplanen udgjorde en del heraf. Efter klage ophævede Planklagenævnet den 16. december 2022 (j.nr. 22/11049) lokalplanen, idet nævnet fandt, at lokalplanen var i strid med planlovens § 15 a, stk. 1. Ejeren af lokalplanområdet, E, anmodede efterfølgende Planklagenævnet om at genoptage sagen, idet E bl.a. anførte, at det var en fejl, at nævnet ikke havde inddraget kommuneplanramme Års.C.5 i sin afgørelse. I første omgang afslog Planklagenævnet at genoptage sagen (j.nr. 23/02700), men efter endnu en anmodning fra E genoptog nævnet sagen, idet det fandtes at udgøre en væsentlig sagsbehandlingsfejl, at det ikke udtrykkeligt fremgik af afgørelsen, at der var taget stilling til, at lokalplanområdet i kommuneplantillægget var udlagt til blandede byfunktioner. Planklagenævnet konstaterede indledningsvist, at lokalplanen udlagde et støjplaget område til støjfølsom anvendelse, hvorfor forholdet var omfattet af planlovens § 15 a, stk. 1.

Kommunen havde lagt til grund, at støjgrænserne kunne overholdes ved isolering af bygningerne, jf. planlovens § 15, stk. 2, nr. 26. Spørgsmålet var derfor, om der i denne sag var tale om et eksisterende byområde udlagt til blandede byfunktioner, da dette er en betingelse for, at § 15, stk. 2, nr. 26, kan bringes i anvendelse. Nævnet fandt, at der var tale om et eksisterende byområde med henvisning til bl.a. områdets tidligere anvendelse som trådfabrik og eksisterende bebyggelse i form af fabrikkshaller. Derimod fandt nævnet, at der ikke var tale om et område for blandede byfunktioner, blot fordi der inden for rammeområde Års.C.5, som blev vedtaget samtidig med lokalplanen, fandtes erhverv i form af et autoværksted og en entreprenør- og vognmandsvirksomhed. Nævnet henviste herved til, at det efter forarbejderne var hensigten, at der skulle være mulighed for at planlægge for en blanding af mange forskellige byfunktioner, der gjorde byen levende og sammensat, hvor det var muligt at indpasse forskellige byerhverv, som ikke var miljøbelastende. Efter nævnets opfattelse udgjorde et autoværksted og en entreprenør- og vognmandsvirksomhed ikke virksomheder, som kan betegnes som erhverv, der ikke er miljøbelastende. Nævnet fandt, at et område med blandet bolig og erhverv ikke i ethvert tilfælde ville udgøre blandede byfunktioner, idet der også måtte lægges vægt på hensigten med muligheden i at udlægge områder til blandede byfunktioner. Nævnet fandt herefter, at der i den konkrete sag var tale om en omgåelse af begrænsningen i anvendelsen af de lempede grænseværdier, hvorefter nævnet på ny ophævede lokalplanen.

Kommentar: Lokalplanlægning for boliger i støjplagede områder har i de seneste år givet anledning til flere klagesager, hvor Planklagenævnet har underkendt lokalplaner, fordi betingelserne i planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, ikke var opfyldt, jf. PKNO nr. 38 (november 2023), hvor afgørelsen i ovennævnte sag er omtalt sammen med MRF 2022.150 Pkn, MRF 2022.314 Pkn, MRF 2023.51 Pkn og MRF 2023.104 Pkn. Se også MRF 2021.68 Pkn og MRF 2022.234 Pkn. Dette har skabt øget opmærksomhed om, hvad der forstås ved blandede byfunktioner og eksisterende byområde. I MRF

MRF 2023.191

2023.51 Pkn fandt nævnet, at betingelserne for at anvende undtagelsen for støjisolering var opfyldt, men med den seneste afgørelse i sagen fra Faaborg-Midtfyn Kommune har Planklagenævnet markeret, at hvis nævnet finder, at der ved et kommuneplantillæg er sket omgåelse, vil nævnet tilsidesætte lokalplanen. For en nærmere belysning af, hvordan planlovens § 15 a sammenholdt med § 15, stk. 2, nr. 26, er fortolket i nyere planklagenævnspraksis se Anders Hessner: Planlægning for støjfølsom anvendelse af støjbelastede arealer, i Mads Bryde Andersen m.fl. (red.): Festskrift til Peter Pagh, 2023, s. 349 ff.

Genoptagelse af Planklagenævnets afgørelse om Faaborg-Midtfyn Kommunes endelige vedtagelse af lokalplan nr. 2021-8, Boligområde ved Håndværkervangen, Årslev sagsnr. 22/11049

23/06181

Planklagenævnet traf den 16. december 2022 afgørelse i en sag om Faaborg-Midtfyn Kommunes endelige vedtagelse af lokalplan nr. 2021-8, Boligområde ved Håndværkervangen, Årslev. Nævnet afslog den 30. marts 2023 at genoptage sagen.

Ejeren af lokalplanområdet har anmodet om genoptagelse af sagen.

Planklagenævnet genoptager sagen.

Denne afgørelse erstatter nævnets afgørelser af 16. december 2022 og 30. marts 2023.

I denne afgørelse har Planklagenævnet herefter behandlet følgende spørgsmål:

- Om lokalplanen er i overensstemmelse med planlovens § 15 a, stk. 1.

Planklagenævnet ophæver på ny Faaborg-Midtfyn Kommunes afgørelse af 17. august 2022 om endelig vedtagelse af lokalplan nr. 2021-8, Boligområde ved Håndværkervangen, Årslev.

Det betyder, at lokalplanen fortsat ikke gælder.

1. Indhold

2. Genoptagelse. 2

2.1. Generelt om genoptagelse og omgørelse. 2

2.2. Planklagenævnets tidligere afgørelse. 3

2.3. Anmodning om genoptagelse. 4

2.4. Planklagenævnets vurdering af anmodningen. 5

3. Sagens oplysninger 5

3.1. Området og plangrundlaget 5

4. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse. 11

4.1. Planklagenævnets behandling af sagen. 11

4.2. Planklagenævnets kompetence. 12

4.3. Planklagenævnets nye vurdering. 12

4.3.1. Generelt om planlovens § 15 a. 12

4.3.2. Grænseværdier for virksomhedsstøj 13

4.3.3. Isolering mod støj af ny boligbebyggelse. 14

4.3.4. Planklagenævnets forståelse af lokalplanens bestemmelser om støj 18

4.3.5. Planklagenævnets vurdering af, om der er tale om et eksisterende byområde 18

4.3.6. Planklagenævnets vurdering af, om området er udlagt til blandede byfunktioner 19

5. Afsluttende bemærkninger 21

2. Genoptagelse

2.1. Generelt om genoptagelse og omgørelse

Generelt om genoptagelse

Planklagenævnet har pligt til at vurdere, om en sag skal genoptages, hvis en part beder om det.

Planklagenævnet har desuden pligt til at *genoptage sagen* og vurdere den på ny, hvis en af følgende betingelser er opfyldt:

1. Hvis der er nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet resultat, hvis oplysningerne havde foreligget ved nævnets tidligere stillingtagen til sagen.
2. Hvis nævnet ved den tidligere behandling af sagen har begået væsentlige sagsbehandlingsfejl.
3. Hvis der er væsentlige nye retlige forhold, f.eks. hvis domstolene i en tilsvarende sag har underkendt nævnets fortolkning eller praksis.

Planklagenævnet har derimod ikke pligt til at genoptage sagen alene af den grund, at en part, en førsteinstans eller andre er *uenige* i nævnets fortolkning eller praksis.

2.2. Planklagenævnets tidligere afgørelse

Planklagenævnet traf den 16. december 2022 afgørelse i en klagesag om Faaborg-Midtfyn Kommunes endelige vedtagelse af lokalplan nr. 2021-8, Boligområde ved Håndværkervangen, Årslev.

Planklagenævnet ophævede lokalplanen, idet nævnet fandt, at lokalplanen ikke var i overensstemmelse med planlovens § 15 a, stk. 1, idet lokalplanen alene sikrede overholdelse af de lempede grænseværdier fastsat i 2007 tillægget til Miljøstyrelsens vejledning i en situation, der ikke er omfattet af planlovens § 15, stk. 2, nr. 26.

Følgende fremgik bl.a. af nævnets afgørelse:

2.2.5. Planklagenævnets vurdering

[...]

Det følger af planlovens § 15 a, stk. 1, at en lokalplan kun må udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse (boliger), hvis lokalplanen med bestemmelser om etablering af afskærmningsforanstaltninger mv., jf. planlovens § 15, stk. 2, nr. 13, 23 og 26, kan sikre den fremtidige anvendelse mod støjgener.

Nævnet bemærker, at planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, kun finder anvendelse, hvis der er tale om eksisterende boligområder eller områder for blandede byfunktioner.

Planklagenævnet konstaterer, at på tidspunktet for lokalplanens vedtagelse består planområdets eksisterende bebyggelse af fabrikkshaller uden bevaringsværdi.

Nævnet konstaterer desuden, at med vedtagelsen af kommuneplan 2019-2033 er planområdet udtaget af et eksisterende erhvervsområde, Års.E.6 og tillagt et eksisterende boligområde, Års.B.6. Planområdet var således oprindeligt udlagt som erhvervsområde.

Planklagenævnet lægger på den baggrund til grund, at der i den konkrete sag ikke er tale om et område med eksisterende boligområder eller blandede byfunktioner, som nævnt i planlovens § 15, stk. 2, nr. 26.

Planklagenævnet finder herefter, at de lempede grænseværdier for virksomhedsstøj ikke er gældende i planområdet.

[...]

Planklagenævnet finder på den baggrund, at lokalplanen ikke er i overensstemmelse med planlovens § 15 a, stk. 1, idet lokalplanen alene sikrer overholdelse af de lempede grænseværdier fastsat i 2007 tillægget til Miljøstyrelsens vejledning i en situation, der ikke er omfattet af planlovens § 15, stk. 2, nr. 26.

[...]

Nævnet traf endvidere den 30. marts 2023 afgørelse om afslag på genoptagelse af sagen.[1]

2.3. Anmodning om genoptagelse

I sagen indgår følgende materiale fra ejeren af lokalplanområdet: Anmodningen om genoptagelse af 2. maj 2023 samt yderligere bemærkninger af 13. juni 2023 og 4. juli 2023.

Ejeren af lokalplanområdet anfører, at Planklagenævnet har begået en juridisk fejl ved ikke i afgørelsen af 16. december 2022 at inddrage kommuneplanramme Års.C.5, som blev vedtaget samtidig med lokalplanen, og som fastsætter anvendelsen til blandede byfunktioner.

Ejeren anfører, at kommunen har valgt ikke specifikt at udmønte fordelingen mellem bolig og erhverv inden for rammeområdet, men at det fremgår af kommuneplanramme Års.C.5, at der inden for rammeområdet kan etableres boligbebyggelse, herunder at der, for så vidt angår ejendommen, som udgør lokalplanområdet, skal være et sammenhængende grundareal på minimum 175 m² til den enkelte bolig. Ejeren anfører, at det således med al tydelighed har været sigtet med kommuneplanrammen, at der konkret i lokalplanområdet skal etableres boliger som led i etableringen af et samlet større område for blandede byfunktioner, som for nuværende er under udvikling og derfor ikke er lokalplanlagt i sin helhed.

Ejeren anfører, at det forhold, at der i kommuneplanen fastsættes rammer for blandede byfunktioner, sikrer det planlægningsmæssige grundlag for at blande bolig og erhverv, herunder muligheden for anvendelse af de lempede støjgrænser i overensstemmelse med tillægget til støjvejledningen. Ejeren anfører, at idet lokalplanområdet alene udgør en mindre del af rammeområdet, hindrer lokalplanen ikke kommuneplanrammens udmøntning til blandede byfunktioner, hvilket i øvrigt allerede giver sig selv derved, at der på nuværende tidspunkt på en række af de øvrige ejendomme omfattet af kommuneplanrammen er etableret erhverv. At der nu planlægges for boliger i lokalplanområdet er således med til at sikre omdannelsen af området fra hovedsageligt at indeholde erhverv til at blive et område for blandede byfunktioner i tråd med kommuneplanlægningen.

Ejeren anfører endvidere, at kommunen forkert har lagt til grund for lokalplanlægningen, at ejendommen er beliggende i områdetype 2 i henhold til vejledningen om ekstern støj fra virksomheder frem for i områdetype 3. Ejeren gør gældende, at sagen af denne grund bør genoptages med henblik på hjemvisning og fornyet stillingtagen til denne problematik.

2.4. Planklagenævnets vurdering af anmodningen

Det fremgår ikke udtrykkeligt af Planklagenævnets afgørelse af 16. december 2022, at der er taget stilling til det forhold, at lokalplanområdet i kommuneplanramme Års.C.5 er udlagt til blandede byfunktioner i forbindelse med spørgsmålet om, hvorvidt der i den konkrete sag er tale om et område for blandede byfunktioner, hvorved situationen er omfattet af muligheden i planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, for at planlægge for isolering af ny boligbebyggelse mod støj. Nævnet finder, at dette udgør en væsentlig sagsbehandlingsfejl, og at der derfor er grundlag for at genoptage sagen.

3. Sagens oplysninger

3.1. Området og plangrundlaget

Området

Sagen vedrører lokalplan nr. 2021-8, Boligområde ved Håndværkervangen, Årslev. Formålet med planen er at udlægge lokalplanområdet til boligformål, at sikre en ny boligbebyggelse mod støj fra omkringliggende virksomheder, at sikre byggeriets indpasning i bymiljøet og at sikre gode muligheder for udendørs ophold.

Lokalplanområdet ligger i Årslev og udgøres af ejendommen [A1], matr.nr. [M1]. Planområdet ligger i byzone og fastholdes i byzone med lokalplanen. Området kan ses af billede 1 i Bilag 1 med billedmateriale sidst i denne afgørelse.

Den vedtagne lokalplan

Af lokalplanens redegørelse, side 5, fremgår følgende vedrørende lokalplanens baggrund og formål:

Baggrunden for lokalplanen er en anmodning fra en privat bygherre, som ønsker at realisere kommuneplanens muligheder for at omdanne det eksisterende erhvervsområde til boligområde.

Kommunalbestyrelsen har imødekommet anmodningen, da det understøtter kommuneplanens hensigt for at omdanne området omkring Håndværkervangen til centerområde for blandet bolig og erhverv, der ikke medfører miljøbelastning.

Bygherre ønsker at etablere tæt/lav boligbebyggelse på arealet, som ligger godt i tilknytning til mulighederne for sports- og fritidsaktiviteter i og omkring [F1] samt gode fritidsaktiviteter i det spændende, nye kreative center "[F2]", der er etableret i et frigjort fabriksområde. Endvidere er der i området gode handelsmuligheder.

Formålet med lokalplanen er at området udlægges til boligformål og at sikre gode og trafiksikre tilkørselsforhold og stiforbindelser. Lokalplanen skal desuden sikre, at der anlægges gode opholdsarealer for boligerne samt at sikre, at boligerne og deres opholdsarealer ikke belastes af væsentlige støjgener. Planen skal desuden sikre den ny bebyggelse en god indpasning i det lokale bymiljø.

Af lokalplanens redegørelse, side 6, fremgår bl.a. følgende vedrørende de eksisterende forhold i lokalplanområdet:

Lokalplanområdet ligger på den nuværende adresse [A1] centralt i Årslev og omfatter ca. 1,5 ha.

Området ved Håndværkervangen er i dag et blandet område med både større og mindre erhvervsvirksomheder samt et antal boliger. Lokalplanområdet har tidligere været anvendt til trådfabrik og siden henligget ubenyttet.

Områdets eksisterende bebyggelse består af fabrikshaller uden bevaringsværdi. Disse bygninger fjernes i forbindelse med omdannelsen af området.

[...]

De omkringliggende virksomheder belaster lokalplanområdet med støj. Særligt påvirker en vognmandsforretning syd for arealet området.

Omkring området ligger primært ældre boligområder. Nord for området ligger et mindre bycenter og øst for et større område, der omfatter fritidsaktiviteter omkring [F1] og et spændende kultur-, aktivitets og iværksættermiljø i det nye kreative center i "[F2]" samt folkeskolen [F3].

Af lokalplanens redegørelse, side 6, fremgår følgende vedrørende lokalplanområdets anvendelse:

Lokalplanen udlægger området til boligformål med mulighed for at etablere tæt/lav bebyggelse i form af række, dobbelt-, kæde- og klyngehuse og lignende.

Det er muligt at etablere fælles faciliteter i form af fælleshuse og lignende i bebyggelsen.

Af lokalplanens redegørelse, side 7, fremgår følgende vedrørende støjforhold:

Området er påvirket af støj fra omkringliggende virksomheder. Lokalplanen stiller derfor krav til bebyggelsens udformning og placering, der kan sikre, at støjpåvirkningen reduceres inde i boligerne og på bebyggelsens opholdsarealer. Det sker ved at bebyggelsen langs sydskellet og mod Håndværkervangen udføres som en sammenhængende bebyggelse, der skærmer mod eksisterende, støjende virksomheder. Denne bebyggelse skal være etableret, før anden bebyggelse og opholdsarealer kan tages i brug.

Lokalplanen stiller krav til bygningernes støjisolering, som sikrer, at grænseværdierne for det indendørs støjniveau kan overholdes.

Af lokalplanens redegørelse, side 9, fremgår følgende vedrørende lokalplanens forhold til kommuneplanen:

Lokalplanområdet ligger i rammeområde Års.B.6, der udlægger arealet til boligformål med åben/lave og tæt/lave boliger.

For at muliggøre en hensigtsmæssig omdannelse af det hidtidige erhvervsområde med tungere erhverv til et område med blandede byfunktioner, ledsages lokalplanen af et tillæg nr. 16 til Kommuneplan 2019. Kommuneplantillægget åbner for, at eksisterende eller ny bebyggelse kan anvendes til erhverv, der ikke medfører miljøgener samt boligformål og hermed skabe et nyt blandet byområde i byen.

Af lokalplanens redegørelse, side 9-10, fremgår følgende vedrørende virksomheder i området:

Lokalplanen ligger i et område, hvor der er eksisterende produktions- og servicevirksomheder.

Der er ved planens udarbejdelse flere produktionsvirksomheder inden for en afstand på 500 m fra lokalplanområdet. De er angivet i lokalplanens bilag B. Det vurderes, at der er fire virksomheder, som vil medføre miljøpåvirkning af nye boliger i området. Der er tale om [A2], [A3], [A4] og [A5], som i varieret omfang belaster området med støj.

Lokalplanen stiller krav bebyggelsens udformning og placering, der vil sikre, at støjpåvirkningen reduceres inde i boligerne og på bebyggelsens opholdsarealer, så gældende grænseværdier overholdes og virksomhederne ikke begrænses i deres nuværende produktion. Hvis virksomhederne senere ønsker at udvide deres aktiviteter, skal de ved afværgeforanstaltninger sikre, at boligerne ikke belastes over grænseværdierne.

Af lokalplanens redegørelse, side 10, fremgår følgende vedrørende støj:

Lokalplanområdet er beliggende i et centerområde og udlagt til boligformål, hvilket er støjfølsom arealanvendelse.

De nærliggende virksomheder vil belaste lokalplanområdet med støj. Lokalplanen er derfor udarbejdet med særlige krav til bebyggelsens udformning og placering, som sikrer, at de gældende støjgrænser kan overholdes inden for området.

På lokalplanens side 10, er der endvidere henvist til de vejledende grænseværdier for støj fra virksomheder fra Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og de vejledende grænseværdier for støjbidrag fra virksomheder indendørs i sove- og opholdsrum fra tillæg til vejledning nr. 5/1984 for områder for blandet bolig og erhvervsbebyggelse, centerområder.

På lokalplanens side 10, er der endvidere et konturkort som viser støjbelastning af lokalplanområdet fra ejendommene [A2], [A3], [A4] og [A5].

Af lokalplanens redegørelse, side 11, fremgår herefter følgende vedrørende støj:

Der er udarbejdet en støjrapport, som viser, at det især er støj fra virksomhederne på [A4] og [A5], som belaster lokalplanområdet. Støjen fra virksomhederne kan reduceres til under grænseværdierne ved at lade bygningskroppen mod syd og vest skærme for støjen inde i bebyggelsen. Bebyggelsens opholdsarealer skal placeres nord og øst for den skærmende bebyggelse, så det sikres, at de ikke er støjbelastede. Der lægges vægt på, at boligerne orienteres og indrettes, så sove- og opholdsrum ligger mod den facade i boligen, der vender væk fra støjkluder

[...]

Af lokalplanens § 1 fremgår bl.a. følgende vedrørende lokalplanens formål:

Formålet med lokalplanen er:

at udlægge lokalplanområdet til boligformål;

at sikre en ny boligbebyggelse mod støj fra omkringliggende virksomheder;

[...]

Af lokalplanens § 3 fremgår bl.a. følgende vedrørende lokalplanområdets anvendelse:

§ 3.1

Lokalplanområdet må kun anvendes til boligformål.

§ 3.2

I lokalplanområdet må der kun opføres tæt/lav bebyggelse i form af række-, kæde-, klynge- eller dobbelthuse og lignende til helårsbeboelse.

§ 3.3

Der kan kun etableres boliger inden for byggefelt 1, som markeret på bilag 2, når det ved deres konstruktion er sikret, at det indendørs støjniveau i boligerne kan overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier (se side 10). Det kan fx ske ved støjdæmpede vinduer, facademateriale, ventilationsanlæg og lignende.

§ 3.4

Inden for delområde I udlægges området mellem bebyggelse, skel mod syd og Håndværkervangen som bufferzone mod støjklude. Arealet må ikke anvendes som opholdsområde eller sti, så længe at det er belastet af støj fra nærliggende virksomheder. Ophører støjbelastningen af hele bufferzonen, kan arealerne tages i anvendelse til opholdsareal, sti og lignende og indrettes til dette formål.

[...]

Af lokalplanens § 9 fremgår bl.a. følgende vedrørende forudsætninger for ibrugtagning af ny bebyggelse:

Ny bebyggelse og anlæg må ikke tages i brug før:

[...]

§ 9.4

at udendørs opholdsareal er sikret mod støjbelastning over de gældende grænseværdier;

§ 9.5

bebyggelse i byggefelt 1 er etableret som en sammenhængende, skærmende bebyggelse, der afskærmer udendørs opholdsareal og bebyggelsen i de øvrige byggefelter mod støj;

§ 9.6

at det med konstruktiv støjbeskyttelse jf. § 3.3 er sikret, at det indendørs støjniveau for bebyggelse i byggefelt 1 kan overholde de gældende grænseværdier;

[...]

Kommuneplangrundlaget

Da lokalplanen blev vedtaget endeligt gjaldt kommuneplan 2019-2033 for Faaborg-Midtfyn Kommune.

Kommunen vedtog samtidig med vedtagelsen af lokalplan nr. 2021-8, kommuneplantillæg nr. 16 til kommuneplan 2019-2033.

Af kommuneplantillægget, side 4, fremgår følgende vedrørende kommuneplantillæggets baggrund og formål:

Baggrund og formål

Baggrunden for ændring af kommuneplanen er at muliggøre en hensigtsmæssig omdannelse af det hidtidige erhvervsområde ved Håndværkervangen med tungere erhverv til et nyt område med blandede byfunktioner.

Kommuneplantillægget skal åbne for, at eksisterende eller ny bebyggelse kan anvendes til erhverv, der ikke medfører miljøgener samt at der kan etableres boligbebyggelse i åben/lav og tæt/lav bebyggelse og hermed skabe et nyt, blandet byområde.

Af kommuneplantillægget, side 4, fremgår endvidere følgende vedrørende kommuneplantillæggets indhold:

Kommuneplantillæg nr. 16 ændrer områdets anvendelse fra boligformål til centerformål.

Kommuneplantillægget skal muliggøre, at der i området kan etableres erhverv uden væsentlige miljøpåvirkninger og boliger i åben/lav og tæt/lav bebyggelse.

Der fastsættes rammebestemmelser, som forudsætter, at der kun kan etableres boliger, når det ved lokalplanlægningen sikres, at boliger ikke belastes med støj og luftforurening over gældende grænseværdier.

Forud for vedtagelsen af lokalplanen og kommuneplantillægget, var planområdet omfattet af rammeområde Års.B.6.

Det fremgår af rammebestemmelserne for rammeområde Års.B.6, at den generelle anvendelse er udlagt til boligområde. Det fremgår endvidere af rammebestemmelserne for rammeområde Års.B.6, at den specifikke anvendelse er udlagt til boligområde med åben/lav og tæt/lav boligbebyggelse.

Det fremgår af kommuneplantillægget, at der med tillægget udlægges et nyt rammeområde Års.C.5.

Af rammebestemmelserne for det nye rammeområde Års.C.5 fremgår bl.a. følgende:

Generel anvendelse

Centerområde

[...]

Specifik anvendelse

Blandede byfunktioner med åben/lav og tæt/lav boligbebyggelse, offentlige formål samt erhverv uden væsentlige miljøpåvirkninger, fx liberale erhverv og servicevirksomhed.

Området ligger uden for bymidteafgrænsningen, og der kan ikke etableres butikker inden for rammen.

[...]

Opholdsarealer

I forbindelse med tæt/lav bebyggelse skal mindst 10 % af bebyggelsens grundareal anlægges som fælles opholdsareal i tilknytning til den samlede bebyggelse. Fællesarealet kan medtages ved beregning af bebyggelsesprocenten.

Anden planlægning

Det nuværende erhvervsområde ved Håndværkervangen ønskes omdannet til centerområde med blandede byfunktioner. Det er en forudsætning for lokalplanlægning, at de gældende grænseværdier for støj og luftforurening ved boliger kan overholdes.

Der skal være minimum 400 m² grundareal pr. tæt-lav bolig inklusiv grundens andel i fælles opholds-, vej-, og parkeringsarealer. I tilknytning til den enkelte bolig skal der være et sammenhængende grundareal på minimum 250 m². For matrikel [M1] skal der til den enkelte bolig være et sammenhængende grundareal på minimum 175 m².

Lokalplanområdet for lokalplan nr. 2021-8 udgør en del af det nye rammeområde Års.C.5. I rammeområdet, uden for lokalplanområdet, ligger endvidere nogle eksisterende boliger, et autoværksted på [A2] og en entreprenør- og vognmandsvirksomhed på [A5].

4. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

4.1. Planklagenævnets behandling af sagen

I sagens behandling har følgende medlemmer deltaget: Helle T. Anker (formand), Heidi Bank, Henrik Høegh, Ulf Kjellerup, Thomas Klyver, Jonas V. K. Nielsen, Susanne Ogstrup, Henrik Stjernholm, Helle Søeberg, Flemming Thornæs og Jan Woollhead.

4.2. Planklagenævnets kompetence

Planklagenævnet kan tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes afgørelse efter planloven, jf. lovens § 58, stk. 1, nr. 3.[2]

Retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af truffne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige retsgrundsætninger.

4.3. Planklagenævnets nye vurdering

4.3.1. Generelt om planlovens § 15 a

En lokalplan må kun udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse, hvis planen kan sikre den fremtidige anvendelse mod støjgener, jf. planlovens § 15 a, stk. 1. Dette skal ske med bestemmelser om etablering af afskærmningsforanstaltninger m.v., jf. § 15, stk. 2, nr. 13, 23 og 26.

Reglerne skal forhindre, at der ved lokalplan tillades opført eksempelvis boliger i et område, der er belastet med støj fra erhvervsvirksomheder, vejtrafik m.v. Reglerne sikrer samtidig de eksisterende virksomheder mod at blive presset væk af boliger. Bestemmelsen udgør et planlægningsforbud, som dog kan fraviges, hvis der sikres mod støjgener i overensstemmelse med § 15 a, stk. 1, som henviser til § 15, stk. 2, nr. 13, 23 og 26.

Med "støjbelastede arealer" menes arealer, hvor Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for den pågældende anvendelse ikke kan overholdes uden etablering af afskærmningsforanstaltninger. Miljøstyrelsen har fastsat forskellige grænseværdier for bl.a. vejstøj, virksomhedsstøj og jernbanestøj.

Med "støjfølsom anvendelse" menes bl.a. anvendelse til boliger.

En lokalplan kan indeholde bestemmelser om afskærmningsforanstaltninger i form af anlæg af beplantningsbælte, støjvold, mur og lignende som betingelse for ibrugtagen af ny bebyggelse eller ændret anvendelse af et ubebygget areal, jf. § 15, stk. 2, nr. 13.

En lokalplan kan desuden indeholde bestemmelser om isolering af eksisterende boligbebyggelse mod støj, jf. § 15, stk. 2, nr. 23.

En lokalplan kan endvidere indeholde bestemmelser om isolering mod støj af ny boligbebyggelse i eksisterende boligområder eller områder for blandede byfunktioner, jf. § 11 b, stk. 1, nr. 2, jf. § 15, stk. 2, nr. 26. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de lempede støjkrav i vejstøjvejledningen og 2007-tillægget i vejledningen om ekstern støj fra virksomheder.[3]

Som følge af den brede formulering af § 15, stk. 2, nr. 13, kan der ifølge praksis ikke stilles krav om, at støjhensynet skal varetages på en bestemt måde. Bestemmelser, der på anden vis sikrer tilstrækkeligt lavt støjniveau, og således f.eks. giver muligheder for anvendelse af teknik, der ikke er kendt ved lokalplanens vedtagelse, og som ikke er en afskærmning eller isolering af eksisterende eller ny boligbebyggelse, er derfor ikke i strid med planloven. Det er således i praksis anset for tilstrækkeligt, at lokalplanen indeholder en bestemmelse om, at udnyttelsen af lokalplanområdet kun kan ske under overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier.[4] Kravet skal i så fald være udtrykkeligt formuleret som en betingelse for ibrugtagning.[5]

Når en kommune vælger at overholde planlovens § 15 a, stk. 1, ved at fastsætte lokalplanbestemmelser, som nærmere fastlægger en støjafskærmnings udformning, placering og karakter, skal disse nærmere krav til støjafskærmningen imidlertid være egnede til at sikre, at de vejledende støjgrænseværdier kan overholdes.[6]

4.3.2. Grænseværdier for virksomhedsstøj

Der er i vejledning 5/1984 fastsat en række generelle grænseværdier for støj, herunder for områder for blandet bolig og erhverv.[7] Disse gælder på alle udendørsarealer ved boligerne, uanset om der er tale om opholdsarealer eller ej. Der er ikke fastsat grænser for støj inde i bygningerne.

I et tillæg fra 2007 til vejledningen[8] er der fastlagt lempede vejledende grænseværdier.[9]

Det fremgår af tillægget, at tillægget i samspil med ændringen af planloven (indførelsen af planlovens § 15, stk. 1, nr. 26) giver mulighed for at gennemføre nybyggeri, selvom de pågældende virksomheder giver anledning til støjbidrag, der er højere end de vejledende støjgrænser i vejledning 5/1984.

Anvendelsesområdet for de lempede støjkrav nævnt i tillægget til vejledningen er sammenfaldende med anvendelsesområdet for planlovens § 15, stk. 2, nr. 26.[10]

Planklagenævnet finder, at kommunen ikke har pligt efter planlovens § 15 a, stk. 1, til at tage udgangspunkt i mulige fremtidige ændringer eller udvidelser af aktiviteterne i en eksisterende virksomhed. Der skal således ikke ifølge § 15 a, stk. 1, jf. § 15, stk. 2, nr. 13, fastsættes bestemmelser om etablering af støjafskærmning, der sikrer, at støjgrænseværdierne også kan overholdes i fremtiden, f.eks. hvis en nærliggende virksomhed efter ibrugtagningen af lokalplanområdet udvider eller ændrer sine aktiviteter.

4.3.3. Isolering mod støj af ny boligbebyggelse

Anvendelsesområde

Planklagenævnet finder, at anvendelsesområdet for de lempede grænseværdier nævnt i vejstøjvejledningen fra 2007 i forbindelse med planlægning for nye støjisolerede boliger i eksisterende støjbelastede byområder skal ses i sammenhæng med muligheden for at stille krav om isolering mod støj af ny boligbebyggelse, jf. planlovens § 15, stk. 2, nr. 26.

Nævnet finder således, at lovgiver har gjort op med, i hvilke situationer de foranstaltninger, der er omfattet af § 15, stk. 2, nr. 26, må benyttes for at forebygge støjgener for beboere mv. Hvis en lokalplan fastsætter eller forudsætter, at disse foranstaltninger anvendes i et videre omfang, vil det indebære en omgåelse af planlovens bestemmelser om disse typer af foranstaltninger.

§ 15, stk. 2, nr. 26, kan kun bringes i anvendelse, hvor der planlægges for omdannelse af et *eksisterende byområde*, og hvis der er tale om enten et *eksisterende boligområde*, eller hvis området er udlagt til *blandede byfunktioner*, jf. nærmere herom nedenfor.

Generelt om kravet om, at der skal være tale om et eksisterende byområde

Det følger af planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, at der i en lokalplan kan optages bestemmelser om isolering mod støj af ny boligbebyggelse i eksisterende boligområder eller områder for blandede byfunktioner, jf. § 11 b, stk. 1, nr. 2.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at ændringen af loven er sket med henblik på at fremme modernisering af eksisterende støjramte boligområder og byområder med blandede byfunktioner, herunder til boligformål, og at det med ændringen blandt andet skal være muligt at planlægge for nye boliger, der kan integreres i eksisterende byområder.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at de fastsatte bestemmelser om støjisolering skal sikre en hensigtsmæssig planlægning for fornyelse af eksisterende byområder med nye boliger.

Yderligere fremgår det af Miljøstyrelsens vejledning om vejstøj, at retningslinjerne om støjisolerede boliger ikke kan lægges til grund ved ændret arealanvendelse, og at de lempede støjgrænseværdier kan anvendes i de særlige situationer, hvor der i forhold til bymæssig bebyggelse er et ønske om at forny eller vitalisere boligkvarterer, herunder i forbindelse med byfornyelse og huludfyldning.

Planklagenævnet finder derfor, at planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, og forarbejderne til bestemmelsen må forstås således, at bestemmelsen alene kan bringes i anvendelse i tilfælde, hvor der lokalplanlægges for omdannelse af faktisk eksisterende byområder med tilhørende byfunktioner, herunder eksempelvis eksisterende erhvervsområder.[11]

Generelt om blandede byfunktioner

Reguleringen af blandede byfunktioner blev indført i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 2, i 2007.

Det fremgår således af planlovens 11 a, stk. 1, nr. 2, at kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af områder til forskellige byformål, f.eks. boligformål, erhvervsformål, blandede byfunktioner, beliggenheden af offentlige institutioner, serviceformål, byomdannelsesområder m.v.

Formålet var at give mulighed for at planlægge for områder med en blanding af boliger, service og forskellige former for erhverv for at skabe mangesidede anvendelser, i modsætning til en funktionsopdelte by, hvor boligområder, arbejdspladser og centrumfunktioner er placeret i adskilte områder.[12]

Af de generelle bemærkninger til lovforslaget fremgår følgende vedrørende *mangfoldige og integrerede byområder og støjbeskyttelse*:

Det foreslås præciseret i lovens bestemmelser om kommuneplanlægning, at der kan fastsættes retningslinjer om beliggenheden af områder til blandede byfunktioner.

Bestemmelsen skal stimulere kommunerne til på et tidligt tidspunkt i planlægningsprocessen at tage stilling til, i hvilket omfang eksisterende byområder mere hensigtsmæssigt kan rumme mere varierede anvendelser til mange forskellige byformål, end der hidtil har været planlagt for.

[...]

Støjisolering af nye boliger

I visse situationer kan der opstå problemer med at opretholde et acceptabelt støjniveau inde i byerne. Planlovens forbud mod at planlægge for støjfølsom anvendelse, medmindre der i lokalplanen kan fastsættes bestemmelser om støjafskærmning (planlovens § 15 a) blev indført ved ændringen af planloven i 2003 om byomdannelse. Det har vist sig, at forbudet i visse tilfælde forhindrer en hensigtsmæssig planlægning for fornyelse af eksisterende byområder med nye boliger. De foreslåede nye bestemmelser, der dels giver mulighed for at udlægge områder til blandede byfunktioner, dels giver mulighed for at planlægge for nye støjisolerede boliger i byernes eksisterende boligområder, vil give bedre forudsætninger for at planlægge for mangfoldige og varierede byområder med et stort miks af forskellige byfunktioner.

*Der kan f.eks. være behov for at planlægge for et nyt indslag af boliger i ældre, eksisterende byområder, der grænser op til ældre, men velfungerende erhvervsområder, hvor der fortsat kan være virksomheder, der belaster omgivelserne med støj. Med de nuværende regler kan der i sådanne områder være svært at etablere en tilstrækkelig støjafskærmning i dag, hvis man samtidig ønsker at fastholde en bymæssig, tæt bebyggelse. Vist kan der planlægges for støjskærme, eller der kan placeres mindre støjfølsom anvendelse som f.eks. kontorbyggerier som støjafskærmning, men det er ikke altid muligt i situationer, hvor der f.eks. er begrænset efterspørgsel - eller det slet ikke er ønskeligt - at opføre yderligere kontorbyggeri som støjafskærmning i et område. I sådanne situationer vil forslaget om støjisolering af ny boligbebyggelse gøre det muligt også at indrette og udforme ny boligbebyggelse på en sådan måde, at den i sig selv kan udgøre en tilstrækkelig støjafskærmning af det øvrige område. Det vil være en forudsætning, at bebyggelsen kan udformes, placeres og støjisoleres på en sådan måde, at boligerne fortsat kan luftes ud, at fri- og opholdsarealerne er afskærmet mod støj og at støjen især i nattetimerne kan begrænses. De nærmere regler herfor vil derfor blive fastsat i tillæg til Miljøstyrelsens vejledninger om ekstern støj fra virksomheder og om støj fra jernbaner, og desuden i den ny vejledning om støj fra veje.**[13]***

Af forarbejderne til ændringen af bestemmelsen i planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 2, fremgår:

Planlovens § 11 a, nr. 2 fastsætter, at kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af arealer til forskellige byfunktioner som boliger, erhverv, offentlige institutioner, service og byomdannelsesområder.

Efter praksis er disse regler fortolket snævert således, at hvert område som hovedregel kun udlægges til en hovedanvendelse. Planlovens regler har derved medvirket til en planlægning, som fremmer den funktionsopdelte by, hvor boligområder, arbejdspladser og centrumfunktioner er placeret i adskilte områder. De ændringer, der sker i erhvervslivet, indebærer, at miljøbelastningen fra mange eksisterende virksomheder minimeres eller hører op, samtidig med at miljøgenerne fra mange af de nye virksomheder som hovedregel er begrænsede. Denne udvikling i erhvervslivet gør det muligt i højere udstrækning at blande erhverv, boliger og service i det enkelte byområde.

I Miljøministeriets partnerskabsprojekt med Fonden Realdania om »Fornyelse af Planlægningen« er der fra kommunal side peget på, at de nuværende anvendelseskategorier ikke svarer til de udfordringer, byerne står over for i dag, og at der er behov for at revidere definitioner og anvendelsesbestemmelser. Der er således fra kommunal side et ønske om i højere grad at kunne blande boliger, service og forskellige former for erhverv for derved at skabe mangesidede anvendelser.

Ud fra ønskerne om at skabe et attraktivt, mangfoldigt og varieret bymiljø, der kan danne rammen om nye kreative og innovative erhverv, der blandes med boliger og forskellige former for service m.v. foreslås det derfor, at det præciseres, at der i byerne ikke alene kan planlægges for områder til en bestemt funktion som f.eks. enten boliger eller erhverv, men at der også kan udlægges integrerede byområder til blandede byfunktioner.^[14]

Ved samme lovændring blev der indført en bestemmelse i planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 2, hvoraf følger, at der skal fastsættes rammer for indholdet af lokalplaner for de enkelte dele af kommunen med hensyn til områder for blandede byfunktioner.

Områder med blandede byfunktioner skal således være udlagt i kommuneplanen.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår bl.a.:

I den som § 11 b, stk. 2, nr. 2, foreslåede bestemmelse fastsættes, at der kan fastsættes rammer for indholdet af lokalplaner, der udlægger arealer til blandede byfunktioner. Bestemmelsen gør det muligt at fastsætte nærmere rammer for, hvilke forskellige anvendelser, der kan blandes i det enkelte delområde, og hvordan det kan ske. Rammerne kan f.eks. angive, at en vis andel af bebyggelsen forudsættes anvendt til boligformål, en vis andel til kreative erhverv, og en vis andel til service m.v. Men rammerne kan også angive, at bebyggelse, f.eks. baggårdsbebyggelsen, kan anvendes til både kreative erhverv og boliger, medens gadebebyggelsen forbeholdes boliger og butikker. Det er også muligt at udlægge områder til et tilfældigt miks, hvis der er et ønske om at skabe en sådan karakter i et område.

Miljøstyrelsen har i Vejledning nr. 3/2003 om ekstern støj i byomdannelsesområder advaret mod bestemmelser om, at der i velfungerende erhvervsområder kan etableres enkelte boliger i tilknytning til den enkelte virksomhed, f.eks. portnerboliger. Miljøstyrelsen finder, at det i videst muligt omfang ved planlægningen skal undgås, at der etableres eller opstår boliger i miljøbelastede erhvervsområder, og at eksisterende boliger i sådanne områder så vidt muligt bliver ændret til erhvervsformål. Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke på disse forhold. Hensigten er ikke, at der skal planlægges for boliger i velfungerende erhvervsområder, men at der i de eksisterende byområder skal være mulighed for at planlægge for en blanding af mange forskellige byfunktioner, der gør byen levende og sammensat, hvor det er muligt at indpasse forskellige moderne byerhverv, som ikke er miljøbelastende.^[15]

4.3.4. Planklagenævnets forståelse af lokalplanens bestemmelser om støj

Lokalplanen udlægger lokalplanområdet til boligformål, og lokalplanen udlægger således området til støjfølsom anvendelse.

Det fremgår af sagens oplysninger, at området er påvirket af virksomhedsstøj over Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier. Lokalplanen udlægger således et støjbelastet areal til støjfølsom anvendelse, og forholdet er derfor omfattet af planlovens § 15 a.

Det fremgår af lokalplanens §§ 9.4, 9.5 og 9.6, at ny bebyggelse og anlæg ikke må tages i brug før udendørs opholdsareal er sikret mod støjbelastning over de gældende grænseværdier, før bebyggelse i byggefelt 1 er etableret som en sammenhængende, skærmende bebyggelse, der afskærmer udendørs opholdsareal og bebyggelsen i de øvrige byggefelter mod støj, og før at det med konstruktiv støjbeskyttelse jf. § 3.3 er sikret, at det indendørs støjniveau for bebyggelse i byggefelt 1 kan overholde de gældende grænseværdier.

Planklagenævnet forstår dette således, at kommunen har anvendt reglerne i planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, hvorefter der kan stilles krav om overholdelse af det indendørs støjniveau.

Der skal herefter tages stilling til, om der i den konkrete sag er tale om et eksisterende byområde udlagt til blandede byfunktioner, hvilket er en betingelse for, at planlovens § 15, stk. 2, nr. 26, kan bringes i anvendelse.

4.3.5. Planklagenævnets vurdering af, om der er tale om et eksisterende byområde

Planklagenævnet finder, at planområdet i den konkrete sag udgør et eksisterende byområde. Nævnet lægger herved vægt på, at lokalplanområdet tidligere har været anvendt til trådfabrik, og at der i planområdet findes eksisterende bebyggelse i form af fabrikshaller. Hertil kommer, at planområdet er omgivet af virksomheder, boligområder, et bycenter, et område til fritidsaktiviteter omkring [F1], et center til kultur-, aktivitets og iværksætttermiljø og en skole. Nævnet lægger desuden vægt på, at planområdet også inden vedtagelsen af lokalplanen lå i byzone.

4.3.6. Planklagenævnets vurdering af, om området er udlagt til blandede byfunktioner

Kommuneplan 2019-2033 og kommuneplantillæg nr. 16

Inden vedtagelsen af kommuneplantillægget var lokalplanområdet udlagt i kommuneplanen, rammeområde Års.B.6, til anvendelsen boligområde.

Efter vedtagelsen af kommuneplantillægget, er lokalplanområdet omfattet af rammeområde Års.C.5 og er udlagt til den generelle anvendelse centerområde og den specifikke anvendelse blandede byfunktioner med åben/lav og tæt/lav boligbebyggelse, offentlige formål samt erhverv uden væsentlige miljøpåvirkninger, fx liberale erhverv og servicevirksomhed.

Lokalplanen

Af lokalplanens § 1 fremgår, at det bl.a. er lokalplanens formål at udlægge området til boligformål.

Derudover fremgår det af lokalplanens § 3.1, at lokalplanområdet kun må anvendes til boligformål. Det fremgår endvidere af lokalplanens § 3.2, at der i lokalplanområdet kun må opføres tæt/lav bebyggelse i form af række-, kæde-, klynge- eller dobbelthuse og lignende til helårsbeboelse.

Planklagenævnets vurdering

Et enstemmigt Planklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at forudsætningerne for anvendelse af de lempede støjgrænser, jf. planlovens § 15 a, stk. 2, nr. 26, ikke er opfyldt i den konkrete sag.

Nævnet finder herunder, at der ikke er tale om et område for blandede byfunktioner, blot fordi der inden for rammeområde Års.C.5, som blev vedtaget samtidig med lokalplanen, findes erhverv, som her i form af et autoværksted og en entreprenør- og vognmandsvirksomhed.

Nævnet lægger herved vægt på, at det fremgår af forarbejderne til planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 2, at hensigten med bestemmelsen er, at der skal være mulighed for at planlægge for en blanding af mange forskellige byfunktioner, der gør byen levende og sammensat, hvor det er muligt at indpasse forskellige moderne byerhverv, som ikke er miljøbelastende. Det fremgår således også af rammebestemmelserne for det nye rammeområde Års.C.5, som udlægger området til blandede byfunktioner, at den specifikke anvendelse af rammeområder er blandede byfunktioner med åben/lav og tæt/lav boligbebyggelse, offentlige formål samt erhverv uden væsentlige miljøpåvirkninger, fx liberale erhverv og servicevirksomhed.

Efter nævnets opfattelse, udgør de to eksisterende virksomheder i rammeområdet, i form af et autoværksted og en entreprenør- og vognmandsvirksomhed ikke virksomheder, som kan betegnes som erhverv, som ikke er miljøbelastende. Nævnet lægger herved vægt på, at virksomhederne er to af de fire virksomheder, som er nævnt i lokalplanens redegørelse som virksomheder, der vurderes at ville medføre miljøpåvirkning af de nye boliger. Det fremgår endvidere af lokalplanens redegørelse, at den udarbejdede støjrapport viser, at entreprenør- og vognmandsvirksomheden er en ud af to virksomheder, som især belaster lokalplanområdet med støj.

Det er således nævnets opfattelse, at et område med blandet bolig og erhverv ikke i et hvert tilfælde vil udgøre et område for blandede byfunktioner, jf. planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 2.

Efter nævnets opfattelse, har det således ikke været hensigten med indførelsen af muligheden for at udlægge områder til blandede byfunktioner, at eksisterende støjende erhverv kan inddrages for at give et område karakter af et område for blandede byfunktioner og dermed være omfattet af planlovens § 15, stk. 2, nr. 26. Efter nævnets opfattelse vil muligheden for at karakterisere et område som blandede byfunktioner og dermed omfattet af anvendelsesområdet for de lempede grænseværdier, i en situation, hvor der alene planlægges for boliger, og hvor de øvrige byfunktioner udgøres af eksisterende erhverv som de i sagen omhandlede, udgøre en mulighed for omgåelse af begrænsningen i anvendelsen af de lempede grænseværdier.

Nævnet finder desuden, at der ikke ud fra sagens oplysninger i øvrigt, herunder indholdet af kommuneplantillægget, er grundlag for at fastslå, at lokalplanområdet i den konkrete sag er udlagt til eller indgår i et område udlagt til blandede byfunktioner, i denne situation, hvor der ikke i lokalplanen planlægges for blandede byfunktioner men alene for boliger i form af tæt/lav boligbebyggelse. Nævnet lægger herved vægt på, at der ikke inden for rammeområde Års.C.5 er vedtaget anden lokalplanlægning, som bidrager til at give området karakter af blandede byfunktioner, og at der ikke i kommuneplantillæg nr. 16 i øvrigt er indikationer på, at en sådan lokalplanlægning er forestående. Nævnet lægger endvidere vægt på, at hverken rammebestemmelserne for rammeområde Års.C.5, eller kommuneplantillægget nr. 16 i øvrigt, indeholder nogen nærmere beskrivelse af, hvilke øvrige byfunktioner der planlægges etableret inden for rammeområdet eller hvor disse planlægges placeret i rammeområdet.

Planklagenævnet finder på den baggrund, at lokalplanen ikke er i overensstemmelse med planlovens § 15 a, stk. 1, idet lokalplanen alene sikrer overholdelse af de lempede grænseværdier fastsat i 2007 tillægget til Miljøstyrelsens vejledning i en situation, der ikke er omfattet af planlovens § 15, stk. 2, nr. 26.

Dette udgør en væsentlig retlig mangel ved lokalplanen, som medfører ugyldighed.

Henset til resultatet finder Planklagenævnet, at der ikke er anledning til at tage stilling til anmoderens klagepunkt vedrørende kategorisering af områdetypen.

5. Afsluttende bemærkninger

Planklagenævnet ophæver på ny lokalplan nr. 2021-8, Boligområde ved Håndværkervangen, Årslev.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 4, stk. 2, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.^[16] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

---

[1] Planklagenævnets sagsnr. 23/02700. Afgørelsen kan ses på afgørelsesportalen: <https://pkn.naevneneshus.dk/> (<https://pkn.naevneneshus.dk/>).

[2] Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

[3] Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/2007 om støj fra veje og tillæg til vejledning nr. 5/1984: Ekstern støj fra virksomheder, juli 2007.

[4] Naturklagenævnets afgørelse af 4. november 1999, gengivet i KfE 2000.135.

[5] Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 12. februar 2014 i sagen [NMK-33-00953](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/2d554fa8-ddaf-406a-9f55-a26191d871a3?highlight=NMK-33-00953) (<https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/2d554fa8-ddaf-406a-9f55-a26191d871a3?highlight=NMK-33-00953>). Afgørelsen kan læses på afgørelsesportalen: <https://pkn.naevneneshus.dk/> (<https://pkn.naevneneshus.dk/>). Se også [20/06379](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/810d87e2-397e-4fb0-98f4-5667435074f6?highlight=20%2F06379) (<https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/810d87e2-397e-4fb0-98f4-5667435074f6?highlight=20%2F06379>).

[6] Planklagenævnets afgørelse af 17. august 2020 i sagsnr. [19/05991](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/f132c92e-5984-47ae-b585-493bdcb912e?highlight=19%2F05991) (<https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/f132c92e-5984-47ae-b585-493bdcb912e?highlight=19%2F05991>). Afgørelsen kan ses på afgørelsesportalen: <https://pkn.naevneneshus.dk/> (<https://pkn.naevneneshus.dk/>).

[7] Områder for blandet bolig- og erhverv (bykerne): 55 dB(A) hverdage kl. 7-18 og lørdag kl. 7-14, 45 dB(A) hverdage kl. 18-22, lørdag kl. 14-22 og søndag kl. 7-22, samt 40 dB(A) alle nætter.

[8] Tillæg til vejledning nr. 5/1984: Ekstern støj fra virksomheder, juli 2007

[9] I indendørs sove- og opholdsrum: Blandet bolig og erhverv (bykerne): 43 dB(A) hverdage kl. 7-18 og lørdag kl. 7-14, 33 dB(A) hverdage kl. 18-22, lørdag kl. 14-22 og søndag kl. 7-22, 28 dB(A) alle nætter.

[10] Planklagenævnets afgørelse af 22. juni 2020 i sagsnr. [19/03034](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/0c1f8cc1-f29a-487e-b734-5c9f0bed7641?highlight=aalborg%20ekstern%20st%C3%B8j) (<https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/0c1f8cc1-f29a-487e-b734-5c9f0bed7641?highlight=aalborg%20ekstern%20st%C3%B8j>). Afgørelsen kan læses på afgørelsesportalen:

<https://pkn.naevneneshus.dk/> (<https://pkn.naevneneshus.dk/>).

[11] Planklagenævnets afgørelse af 7. juli 2022 i sagsnr. [21/03691 m.fl.](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/ef177a57-618e-4370-9bfb-b67082286903?highlight=21%2F03691) (<https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/ef177a57-618e-4370-9bfb-b67082286903?highlight=21%2F03691>). Afgørelsen kan læses på afgørelsesportalen: <https://pkn.naevneneshus.dk/> (<https://pkn.naevneneshus.dk/>). Se endvidere lovforslag 204/2007, de almindelige bemærkninger og de specielle bemærkninger til § 11 b, stk. 2, nr. 1, og § 15, stk. 2.

[12] Lovforslag 204/2007, de specielle bemærkninger til § 11 a, stk. 1, nr. 2.

[13] Lovforslag 204/2007, de generelle bemærkninger afsnit 4.2.

[14] Lovforslag 204/2007, de specielle bemærkninger til § 11 a, stk. 1, nr. 2.

[15] Lovforslag nr. 204 af 28. marts 2007, de specielle bemærkninger til § 11 b, stk. 1, nr. 2.

[16] Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet med senere ændringer.

Sag:

23/06181

Dato:

21. september
2023.

Emner:

Planloven, retlig (...)

Highlight:

 Vis/skjul highlight

Planklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/planklagenaevnet/>) • Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • Plan@naevneneshus.dk (<mailto:Plan@naevneneshus.dk>)
[Tilgængelighedserklæring](https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk) (<https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk>)